

Főoldal > ... > Bírósági Eljárások > A Digitalizációról Szóló Rendelet – Tagállami Értesítések > Lithuania

A digitalizációról szóló rendelet – Tagállami értesítések

Tartalomszolgáltató:

Litvánia

Litvánia

Ez az oldal a tagállamok által az (EU) 2023/2844 rendelet alapján tett értesítésekre vonatkozó információkat tartalmazza.

1. A bíróságokkal vagy más hatóságokkal való kommunikációt szolgáló nemzeti informatikai portálok

A litván bírósági információs rendszer (a továbbiakban: LITEKO) elektronikus közszolgáltatásai (a továbbiakban: VEP): a litván bíróságok e-szolgáltatási portálja (a továbbiakban: EPP) ([EPP – Kezdőlap \[teismas.lt\]](#)).

A Litván Köztársaság állampolgárai, a Litvániában bejegyzett jogi személyek, a Litvániában jogszerűen tartózkodó személyek, valamint a más országokban bejegyzett jogi személyek, illetve a külföldi állampolgárok és képviselőik jogosultak hozzáférni az EPP-hez (a Bíróságok Nemzeti Igazgatási Hivatala elnökének a Litván Köztársaság bírósági információs rendszerében nyújtott elektronikus közszolgáltatásokra vonatkozó szabályok jóváhagyásáról szóló, 2015. szeptember 17-i 6P-141-(1.1) sz. rendeletének 19.1. cikke [a továbbiakban: LITEKO VEP szabályzat]).

A LITEKO célja a litván bíróságok előtt folyamatban lévő és vizsgált ügyekre vonatkozó adatok elektronikus kezelése, az eljárások előrehaladásának rögzítése, valamint az alkalmazandó jogszabályokban előírt közvetítés és elektronikus közszolgáltatások nyújtása (a litván bírósági információs rendszerről szóló rendelkezések [a továbbiakban: LITEKO rendelkezések] 5. cikke, amelyet a Bíróságok Nemzeti Igazgatási Hivatala elnökének 2011. november 28-i 6P-112-(1.1) sz. rendelete hagyott jóvá). A szolgáltatások a Litván Köztársaság bíróságai által a LITEKO VEP alrendszeren keresztül nyújtott elektronikus közszolgáltatások (a LITEKO VEP szabályzat 3.1. cikke).

A LITEKO VEP alrendszer felhasználói fiókjai a SIRIP (az állami információs erőforrások interoperabilitási platformja) használatával érhetőek el, amely integrált minősített digitális tanúsítványokkal ellátott személyazonosító igazolvány, kereskedelmi bankok online bankrendszere, személyes minősített digitális tanúsítvány vagy bíróság által kibocsátott személyazonosító bejelentkezési adatok segítségével teszi lehetővé a szolgáltatások felhasználójának külső rendszereken keresztül történő azonosítását (a *LITEKO VEP-szabályzat* 5. cikke).

A LITEKO VEP-et első alkalommal igénybe vevőknek meg kell ismerniük és be kell tartaniuk a LITEKO VEP használatára vonatkozó szabályokat, a szolgáltatás igénybe vevőjének fiókjában elérhető szolgáltatási felhasználói útmutatót (a továbbiakban: felhasználói útmutató) és az abban meghatározott szabályokat, valamint a szolgáltatásokat csak a felhasználó számára biztosított jogok keretein belül vehetik igénybe a szolgáltatás igénybe vevőjére és a szolgáltatás felhasználójára vonatkozó helyes adatok, valamint a szolgáltatás nyújtásához szükséges és a szolgáltatás felhasználója által szerkeszthető egyéb adatok LITEKO VEP alrendszernek való benyújtása által. Ezen adatok változása esetén a szolgáltatás felhasználójának legkésőbb a következő munkanapon frissítenie kell a fiókját, a dokumentumokat a felhasználói útmutatóban meghatározott és a LITEKO VEP alrendszer általi másolásakor olvasható formátumban kell benyújtania a LITEKO VEP alrendszerbe, tartózkodnia kell a LITEKO VEP alrendszer működésének megváltoztatására, megzavarására vagy

más módon történő akadályozására irányuló tevékenységek végrehajtásától, valamint harmadik felek jogainak és jogos érdekeinek megsértésétől.

2. A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott videokonferenciákra vonatkozó nemzeti jogszabályok

A videokonferencia polgári és kereskedelmi ügyekben történő használatát a következők szabályozzák:

1. a Litván Köztársaság polgári perrendtartásának (a továbbiakban: polgári perrendtartás) 175.² cikke, video- és telekonferencia-technológiák használata;
2. a Litván Köztársaság bíróságairól szóló törvény (a továbbiakban: a bírósági törvény) 34. cikkének (7)–(8) bekezdése;
3. a Litván Köztársaság igazságügyi miniszterének (a Litván Köztársaság igazságügyi miniszterének 2020. október 29-i 1R-355. sz. rendeletével módosított) 2012. december 7-i 1R-309. sz. rendelete a video- és telekonferencia-technológiák polgári és közigazgatási ügyekben történő alkalmazására vonatkozó eljárás leírásának jóváhagyásáról (a továbbiakban: az igazságügyi miniszter által jóváhagyott leírás);
4. a Bírői Tanács 2014. november 28-i 13p-156-(7.1.2) sz. állásfoglalása a videokonferencia-berendezések bírósági eljárások során történő használatára vonatkozó eljárás leírásának jóváhagyásáról (a továbbiakban: a leírás);
5. a távtárgyalásokra vonatkozó ajánlások (a továbbiakban: ajánlások), amelyeket a Bírői Tanács a 2021. augusztus 27-i jegyzőkönyv szerinti határozattal fogadott el.

A bíróságok az (EU) 2023/2844 rendelet 5. cikkével összhangban tarthatnak videokonferenciákat. Más intézmények azon jogáról, hogy a rendelet 5. cikke szerinti videokonferenciát folytassanak le, nem állnak rendelkezésre adatok.

A bíróság saját kezdeményezésére is megszervezhető az eljárás résztvevőinek megjelenése és a tanúkihallgatás videokonferencia- és/vagy telekonferencia-technológia használatával, miután a bíróság értékelte a megfelelőséget, illetve hogy a bíróság képes-e a tárgyalást videokonferencia- és/vagy telekonferencia-technológia alkalmazásával megszervezni, valamint a résztvevők azon lehetőségeit, hogy videokonferencia- és/vagy telekonferencia-technológia alkalmazásával vegyenek részt a tárgyaláson *(az igazságügyi miniszter által jóváhagyott leírás 7. cikke)*.

A bíróságok többnyire a Zoom platformot vagy a bíróságon telepített videokonferencia-berendezést használják.

A konferenciátípust (videokonferencia vagy telekonferencia) és a konkrét videokonferencia-technológiát (központosított bírósági videokonferencia-berendezés [a továbbiakban: központosított bírósági berendezés], Zoom, Microsoft Teams, helyhez kötött vagy mobiltelefonos eszköz stb.) az ügyben eljáró bíró választja ki, szervezi és irányítja, figyelembe véve az ügy körülményeit, a bíróság rendelkezésére álló videokonferencia-technológiát és annak elérhetőségét, valamint az eljárás résztvevőinek az adott technológiához való hozzáférését.

Tekintettel arra, hogy biztosítani kell a távoli bírósági eljárásokban szolgáltatott adatok elektronikus biztonságát, az ajánlás szerint a Nemzeti Kiberbiztonsági Központ által értékelt és biztonságosnak elismert videokonferencia-technológiákat kell alkalmazni, lehetőség szerint a következőket előnyben részesítve:

- a központosított bírósági berendezéseket,
- a Zoom platformot a bíróságoknak adott felhasználási engedély alapján (bírósági fiókon keresztül) *(az ajánlások 3.2–3.3. cikke)*.

Az eljárás résztvevője az általa benyújtott bármely eljárási iratban kifejezheti az ügy információs és elektronikus hírközlési technológia (videokonferencia, telekonferencia stb.) útján történő tárgyalásával kapcsolatos álláspontját (a polgári perrendtartás 111. cikkének (2) és (6) bekezdése).

A bírósági tárgyalás menetéről hangfelvétel készül az eljárásjogban meghatározott eljárásnak megfelelően. A bizonyítékok rögzítése és vizsgálata céljából a bíróság az eljárásjogban meghatározott eljárást követve videofelvételt, filmet és fényképet készíthet, vagy bármely más műszaki felszerelést használhat (a bírósági törvény 38. cikkének (3) bekezdése).

Minden szóbeli meghallgatást a tárgyalás hangfelvételén rögzítenek (a polgári perrendtartás 168. cikke). Az eljárásban részt vevő személyeknek joguk van hozzáférni a bírósági tárgyalásról készült hangfelvételhez (a polgári perrendtartás 168. cikkének (4) bekezdése) a büntető- és polgári ügyek, valamint a szabálysértések és közigazgatási vétségek anyagaihoz való hozzáférésre vonatkozó eljárást szabályozó jogi aktusokban meghatározott eljárásnak megfelelően (a bírósági tárgyalásokról való hangfelvételek készítésére vonatkozó, a Bírói Tanács 2014. február 14-i 13P-22-(7.1.2) sz. állásfoglalásával jóváhagyott eljárás [a továbbiakban: állásfoglalás] 6. cikke).

A bírósági tárgyalásokról készült hangfelvételeket a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően tárolják és archiválják. Biztosítani kell a bírósági tárgyalásról készült hangfelvétel jogosulatlan felhasználással, másolással, szerkesztéssel és megsemmisítéssel szembeni védelmét (a Litván Köztársaság igazságügyi miniszterének 2012. december 11-i 1R-314. sz. rendeletével jóváhagyott, a bírósági tárgyalás lefolyásának rögzítése céljából készült bírósági tárgyalási hangfelvételekre vonatkozó követelmények leírásának 9. és 11. cikke).

A nyilvános tárgyalás rögzített hangfelvevő eszközzel készült hangfelvételét automatizált módon továbbítják az eszközről a LITEKO-ba, kivéve, ha technikai okokból manuálisan továbbítják a hangfelvételt a bíróság helyi szerveréről a LITEKO-ba.

A nyilvános tárgyalás mobil hangfelvevő eszközzel rögzített hangfelvételét manuálisan továbbítják a LITEKO-ba.

A zárt tárgyalás hangfelvételét, valamint az ügyek archiválására vonatkozó jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelően a LITEKO-ba továbbított hangfelvételt számítógépes adathordozón (CD-ROM stb.) rögzítik, amely védelmet biztosít a rajta tárolt hangfelvételek megváltoztatásával vagy megsemmisítésével szemben. Ezt az adathordozót csatolják az ügy irataihoz, és a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően kezelik (az állásfoglalás 12-13. és 15. cikke).

A bíróság minden bírósági eljárás során biztosítja a felek hatékony ügyvédi/jogtanácsosi segítséghez való jogát, beleértve az ügyvéd/jogtanácsos és az általa képviselt résztvevő közti kommunikáció bizalmas jellegét is. Ha az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél fizikailag nem ugyanazon a helyszínen tartózkodik, a bíróság a következő intézkedéseket alkalmazhatja, illetve egyéb intézkedéseket is alkalmazhat:

- Az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél/alperes kérelmére a bíróság (a bíróság által kijelölt alkalmazott) egy külön virtuális szobába helyezheti át őket, ahol bizalmasan megvitathatják védekezési álláspontjukat és egyéb kérdéseiket (például az engedélyezett Zoom szoftver rendelkezik ezzel a funkcióval [szekciósobák]). Ezt követően visszakerülnek az általános tárgyalási környezetbe.
- Szünetet lehet bejelenteni, ilyenkor a kamerákat és a mikrofonokat kikapcsolják, és az ügyfél/alperes telefonon beszélhet az ügyvéddel/jogtanácsossal. Ha az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél fizikailag ugyanazon a helyszínen tartózkodik, szünetet kérhetnek. A szünet alatt kikapcsolják a mikrofont és a videokamerát, majd a szünet után visszatérnek az általános tárgyalási környezetbe.

Ha az érintett a hatóságok által ellenőrzött helyiségben (letartóztatást foganatosító intézményben, büntetés-végrehajtási intézetben stb.) tartózkodik, jogában áll szünetet kérni az eljárás során, amely alatt valamennyi tisztviselő elhagyja a helyiséget, ahol csak az érintett személy és védője marad (a mikrofont és a kamerákat is kikapcsolják) (az ajánlások 5.13. cikke).

A videokonferenciát a polgári perrendtartásban, a leírás „Videokonferenciák szervezése és lebonyolítása” című II. fejezetében, az igazságügyi miniszter által jóváhagyott leírás „A bírósági eljárások megszervezése videokonferencia-technológiák használatával” című II. fejezetében, valamint az ajánlások 3-5. cikkében meghatározott eljárással összhangban kell megszervezni és lebonyolítani.

Automatikus beszédet szöveggé alakító technológia használható.

Végzés kibocsátása előtt az ügyben eljáró bíróság felveszi a kapcsolatot a videokonferencia megszervezésének lehetőségével kapcsolatban a videokonferencia eljárás során történő szervezése iránti kérelemben címzett hatóság által (bíróság, ügyészség, litván büntetés-végrehajtási szervezet) kijelölt személlyel, aki felelős a videokonferencia-berendezés használatáért és karbantartásáért, valamint a videokonferenciák megszervezéséért, és megállapodnak a videokonferencia helyszínéről, dátumáról és időpontjáról.

A bíróság az eljárás során történő videokonferencia-szervezésre irányuló kérelemmel megkeresendő hatóság (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) kiválasztásakor figyelembe veszi a meghallgatott személy tartózkodási helyét (lakóhelyét) és/vagy a meghallgatott személy azon képességét, hogy a tervezett videokonferencia helyszínére eljusson.

Amennyiben a bíróság és/vagy az a hatóság, amelytől a bíróság videokonferencia szervezését kéri, nem rendelkezik videokonferencia-berendezéssel, az illetékeségi területén található kerület bíróságához, egy másik bírósághoz vagy bármely más hatósághoz fordul, amely rendelkezik a videokonferencia útján történő meghallgatás lefolytatásához szükséges mobil videokonferencia-berendezéssel. A mobil videokonferencia-berendezést a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően bocsátják rendelkezésre, illetve juttatják vissza ahhoz a bírósághoz és/vagy hatósághoz, amelytől a bíróság a videokonferencia megszervezését kéri (a *leírás 7-8. cikke*).

Ha az eljárás valamely résztvevője arról tájékoztatja a bíróságot, hogy nem járul hozzá a távtárgyaláshoz, vagy nem rendelkezik a bíróság által megjelölt videokonferencia-technológia használatával történő részvételhez szükséges technikai kapacitással, a bíróság hibrid távtárgyalást szervezhet, és meghívhatja az érintett személyt a tárgyaláson való személyes részvételre.

Annak értékelésekor, hogy az eljárás résztvevői képesek-e videokonferencia-technológia alkalmazásával részt venni a tárgyaláson, a következő körülmények figyelembevételére ajánlott (nem kimerítő felsorolás):

- az egyén rendelkezésére álló technikai eszközök (amennyiben ezek az információk elérhetők a bíróság számára),
- az eljárásban részt vevő kiszolgáltató csoportok (kiskorúak, fogyatékossgal élő személyek stb.) helyzete, amely megakadályozhatja, hogy az egyén önállóan és/vagy teljes mértékben részt vegyen az eljárásban videokonferencia-technológia alkalmazásával (az *ajánlások 3.8-3.9. cikke*).

A tárgyaláson jelen lévő személyek személyazonosságának megállapítása céljából:

A tárgyaláson videokonferencia-technológia útján megjelenő résztvevőnek azonosítania kell magát, és személyazonosító okmányát olyan módon kell bemutatnia, hogy azt a bíróság a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően a bírósághoz benyújtott hiteles másolattal összevethesse.

A tárgyaláson telekonferencia-technológia útján megjelenő résztvevőnek a bíróság által szolgáltatott bejelentkezési adatok felhasználásával kell csatlakoznia a tárgyaláshoz, azonosítania kell magát, és fel kell olvasnia a bíróság által kért alábbi adatokat: a személyi azonosító számát (valamely részét), az ügyvéd/jogtanácsos igazolványának számát, a bíróság által kiadott kódot és/vagy a személy azonosítását lehetővé tevő egyéb adatokat (az *igazságügyi miniszter által jóváhagyott leírás 9. cikke*).

A videokonferencia útján meghallgatott személy személyazonossága a megkereső bíróság határozata alapján más módon is megállapítható (a *leírás 13. cikke*).

A bírósági eljárásokban a videokonferenciát a törvényben meghatározott bírósági eljárási szabályokkal, valamint a videokonferencia szervezésére és lefolytatására, illetve a videokonferencia-berendezések használatára vonatkozó, a leírásban és más jogi aktusokban meghatározott eljárással összhangban kell megszervezni és lefolytatni (a *leírás 4. cikke*).

A feleknek jogukban áll betekinteni az ügy irataiba (beleértve az elektronikus aktát is), kivonatokat és másolatokat (digitális másolatokat) készíteni és fogadni, kifogásokat benyújtani, bizonyítékokat szolgáltatni, a bizonyítékok vizsgálatában részt venni, kérdéseket feltenni az eljárásban részt vevő többi személynek, tanúknak és szakértőknek, kérelmeket előterjeszteni, szóbeli és írásbeli nyilatkozatokat benyújtani a bírósághoz, valamint az eljárás során felmerülő bármely kérdéssel kapcsolatos érveiket és észrevételeiket előterjeszteni, az eljárásban részt vevő többi fél kérelmeit, érveit és észrevételeit kifogásolni, a bírósági ítéletek, végzések vagy határozatok hiteles másolatát (digitális másolatát) megszerezni, a bírósági ítéletek és végzések ellen fellebbezést benyújtani, illetve a polgári perrendtartás által a feleknek biztosított bármely egyéb eljárási jogot gyakorolni (a polgári perrendtartás 42. cikkének (1) bekezdése).

A tárgyaláson elnöklő bíró a polgári perrendtartásban meghatározott eljárásnak megfelelően ismerteti a tárgyaláson megjelenő felekkel, harmadik felekkel és jogi képviselőikkel eljárási jogait és kötelezettségeiket,

kivéve, ha a felek vagy harmadik felek jogi egyetemi végzettséggel rendelkező képviselő útján folytatják le az ügyet (a polgári perrendtartás 243. cikke).

A hivatalos nyelvet nem beszélő személyek számára biztosított a bírósági eljárásban a tolmács segítségével való részvétel joga (a Litván Köztársaság bíróságairól szóló törvény 8. cikkének (2) bekezdése, a polgári perrendtartás 11. cikkének (2) bekezdése).

Szükség esetén a megkereső bíróság és a megkeresett hatóság kölcsönösen megállapodhat a meghallgatandó személy védelmét szolgáló intézkedésekről, illetve biztosítják, hogy a meghallgatandó személyt szükség esetén tolmács segítse (a leírás 12. cikke).

Ha a bírósági eljárásban tolmács vesz részt, a tolmács számára a meghallgatás során mindenkor megfelelő vizuális kapcsolatot kell biztosítani a bírósági eljárás azon résztvevőjével, akinek a nyelvét tolmácsolja (az ajánlások 5.14. cikke).

Az ügy tárgyalása során a bíróságnak közvetlenül kell megvizsgálnia az ügy bizonyítékait, azaz: az eljárásban részt vevő személyeket meghallgatnia, a tanúvallomásokot meghallgatnia, valamint a szakértői véleményeket, írásbeli, tárgyi és egyéb bizonyítékokat megvizsgálnia (a polgári perrendtartás 235. cikkének (1) bekezdése).

Az eljáró bíróság által az eljárás során videokonferencia szervezésére felkért szerv (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) által kijelölt, a videokonferencia-berendezések használatáért és karbantartásáért, valamint a videokonferenciák szervezéséért felelős személyeknek, illetve e szervnek a tárgyaláson videokonferencia útján részt vevő egyéb képviselőinek lehetővé kell tenniük a meghallgatott személy számára a bizonyítékok bemutatását, és biztosítaniuk kell azok továbbítását az eljáró bírósághoz (a leírás 10.4. cikke).

A videokonferencia útján meghallgatott személy postai úton, faxon, a litván bíróságok e-szolgáltatási portálján (e-court.lt) vagy azon szerv (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) képviselőjén keresztül nyújthat be bizonyítékokat a bírósághoz, amelyet az eljáró bíróság felkért, hogy a bírósági eljárás során videokonferenciát szervezzen, valamint a videokonferencia útján történő meghallgatáson részt vevő képviselőn keresztül vagy a törvényben meghatározott egyéb módon is benyújthat bizonyítékokat (a leírás 13.¹ cikke).

A videokonferencia útján történő meghallgatás végén az eljáró bíróság által a bírósági eljárásban videokonferencia szervezésére felkért szerv (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) képviselője legkésőbb a következő munkanapon a leírás mellékletében szereplő sablon használatával visszaigazolást készít, amelyhez csatolja a meghallgatott személy által aláírt esküt vagy nyilatkozatot (amennyiben a meghallgatandó személynek esküt kell tennie vagy nyilatkozatot kell aláírnia), valamint a benyújtott bizonyítékokat, amelyeket az eljáró bíróság elé terjesztenek (a leírás 14. cikke).

Ha a távtárgyalás során olyan dokumentumok vagy bizonyítékok benyújtására van szükség, amelyeket a tárgyalás időpontja előtt nem lehetett benyújtani, a bíróság az eljárásjognak megfelelően határoz a benyújtásukról és az elfogadásukról. Intézkedéseket kell bevezetni annak biztosítására, hogy valamennyi résztvevő megtekinthesse és/vagy meghallgathassa a távtárgyalás során benyújtott anyagokat. Ilyen esetekben például a következő határozatok hozhatók:

- a tárgyalás elnapolása, és határidő megállapítása, ameddig a bírósági eljárás résztvevőjének az előírt eljárásnak megfelelően (a bírósági hivatalnál, postai úton, az EPP-n keresztül) be kell nyújtania a dokumentumokat és a tárgyi bizonyítékokat,
- ha az eljárás valamennyi résztvevője EPP-felhasználó, szünet tartható, és elrendelhető a dokumentumok késedelem nélküli csatolása az ügyirathoz az EPP-n keresztül annak érdekében, hogy a tárgyalás a dokumentumokba való betekintést követően még ugyanazon a napon folytatódhasson,
- a bíróság egy adott ügyben hozott határozatával – amennyiben az eljárás nem minden résztvevője EPP-felhasználó – elnapolást rendelhet el annak lehetővé tétele érdekében, hogy az egyik fél e-mailben benyújthassa az iratokat a bíróságnak, és/vagy azért, hogy a bíróság az eljárás többi résztvevőjének a megadott e-mail-címére továbbíthassa az iratokat betekintés céljából, miután értékelte az ügy biztonsági vonatkozásait, beleértve a személyes adatok védelmét és a lehetséges kockázatokat (az ajánlások 5.11. cikke).

A tanú vagy az eljárás más résztvevőjének távolról történő meghallgatása során a bíróságnak tanácsos gondoskodni arról, hogy a résztvevőt ne befolyásolják jogtalanul, és hogy ne használjanak nem engedélyezett eszközöket. A bíróság szükség esetén és az eljárásban részt vevő fél technikai képességeivel összhangban a következő intézkedéseket hozhatja, illetve egyéb intézkedéseket is hozhat:

- Kérheti annak a helyiségnek a körképet adó megmutatását a kamerán, ahonnan az egyén részt vesz az eljárásban (azaz távoli ellenőrzést végeznek a helyszínen). Ebben az esetben ajánlatos a következő két feltételt betartani:
 1. annak érdekében, hogy megakadályozzák az adott személyre vonatkozó adatvédelmi követelmények megsértését, a résztvevőt előzetesen figyelmeztetik, hogy a bíróság ilyen intézkedést fog alkalmazni;
 2. a résztvevőt előzetesen figyelmeztetik arra, hogy a használt kamerának mozgathatónak kell lennie. A bíróság az eljárás során bármikor előírhatja ezen cselekmények elvégzését.
- A résztvevőt emlékeztetik, hogy az elektronikus kommunikációs eszközök használata tilos, illetve hogy ajánlott azon helyiség ajtaját belülről bezárni (becsukni), ahonnan részt vesz az eljárásban. A távtárgyalás előtt az érintett személyt tájékoztatni kell, hogy a helyiségnek, ahonnan részt vesz az eljárásban, különállónak kell lennie (nem szolgálhatnak átjáróként). Ezenkívül kérhető, hogy a videokamerát az ülés során tartsák az ajtó felé fordítva.
- Az érintett személy felszólítható testhelyzetének azt biztosító módon történő megváltoztatására, hogy egészen derékig a kamera látószögébe kerüljön, azaz ne csak az arca, hanem a keze és a közvetlen környezete is látható legyen.
- Az érintett személy felszólítható, hogy üljön távolabb a számítógép kijelzőjétől a képernyőről való olvasás megakadályozása érdekében (az ajánlások 5.12. cikke).

A Nemzeti Kiberbiztonsági Központ által értékelt és biztonságosnak elismert, tanúsított és engedélyezett videokonferencia-technológiákat használnak, amennyire lehetséges, előnyben részesítve a következőket:

- a központosított bírósági berendezéseket,
- a Zoom platformot.

3. A büntetőügyekben folytatott videokonferenciákra vonatkozó nemzeti jogszabályok

A videokonferencia büntetőügyekben történő használatát a következők szabályozzák:

1. a Litván Köztársaság büntetőeljárás törvénykönyvének (a továbbiakban: büntetőeljárás törvény) 8.² cikke;
2. a bírósági törvény 34. cikkének (7)–(8) bekezdése;
3. a leírás;
4. a Litván Köztársaság igazságügyi miniszterének 2021. május 31-i 1R-183. sz. rendeletével jóváhagyott, a videokonferencia-technológia büntetőügyekben történő alkalmazására vonatkozó eljárás leírása (a továbbiakban: a büntetőügyekre vonatkozó leírás);
5. az ajánlások.

Kivételes esetekben, amikor a büntetőeljárás törvény által meghatározott rendes eljárás keretében nem biztosítható az ügyek tárgyalása, az ügyek tárgyalása és az eljárás feleinek, a tanúknak, a szakértőknek, a szakembereknek, a tolmácsoknak és az eljárásban részt vevő egyéb személyeknek a részvétele, amennyiben technikailag megvalósítható, információs és elektronikus hírközlési technológia használatával (videokonferencia útján) biztosítható, ha ésszerűen feltételezhető, hogy ez az ügy gyorsabb kivizsgálásához vezet az ügy valamennyi körülményének teljes körű és objektív kivizsgálásának, valamint az eljárásban résztvevők jogainak sérelme nélkül. Ezt a kérdést a bíróság általában végzéssel dönti el a tárgyalás előtt. E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. E bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók azokban az esetekben, amikor az ügyész, a sértett és/vagy képviselője, a vádlott, a jogi képviselője és/vagy a védője, a polgári jogi felperes, a polgári jogi alperes és/vagy a képviselőik tiltakoznak az információs és elektronikus hírközlési technológia (videokonferencia) alkalmazása ellen a tárgyalás lebonyolítása során (a büntetőeljárás törvény 8.² cikkének (2) bekezdése).

A bírónak, az ügyésznek és az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselőnek tájékoztatnia kell az eljárást

résztevőit eljárási jogaikról, és biztosítani kell e jogok gyakorlására való képességüket *(a büntetőeljárás törvény 45. cikke)*.

A bíróság határozatot hoz a videokonferencia-technológia büntetőeljárásban történő használatáról, és tájékoztatja az eljárás büntetőeljárás törvénykönyv 8.² cikkének (2) bekezdésében megnevezett résztvevőit, hogy kifogást emelhetnek a videokonferencia-technológiának az ügy tárgyalása során történő használata ellen *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 16. cikke)*.

A videokonferencia-technológia használata a büntetőeljárások és a bírósági eljárások résztvevőinek megjelenése során a bíróság saját kezdeményezésére vagy a résztvevő kérelmére is megszervezhető, amely kérelmet írásban vagy a tárgyaláson szóban lehet benyújtani a bírósághoz. A kérelmet tanúk, szakértők, szakemberek, tolmácsok és az eljárásban részt vevő más személyek terjesztik elő annak érdekében, hogy videokonferencia-technológia használatával vegyenek részt a tárgyaláson *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 6. cikke)*.

A végzés kibocsátása előtt az ügyben eljáró bíróság felveszi a kapcsolatot a videokonferencia megszervezésének lehetőségével kapcsolatban a videokonferencia eljárás során történő szervezése iránti kérelemben címzett testület által (bíróság, ügyészség, litván büntetés-végrehajtási szervezet) kijelölt személlyel, aki felelős a videokonferencia-berendezés használatáért és karbantartásáért, valamint a videokonferenciák megszervezéséért, és megállapodnak a videokonferencia helyszínéről, dátumáról és időpontjáról.

A bíróság az eljárás során történő videokonferencia-szervezésre irányuló kérelemmel megkeresendő hatóság (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) kiválasztásakor figyelembe veszi a meghallgatott személy tartózkodási helyét (lakóhelyét) és/vagy a meghallgatott személy azon képességét, hogy a tervezett videokonferencia helyszínére eljusson.

Amennyiben a bíróság és/vagy az a hatóság, amelytől a bíróság videokonferencia szervezését kéri, nem rendelkezik videokonferencia-berendezéssel, az illetékeségi területén található kerület bíróságához, egy másik bírósághoz vagy bármely más hatósághoz fordul, amely rendelkezik a videokonferencia útján történő meghallgatás lefolytatásához szükséges mobil videokonferencia-berendezéssel. A mobil videokonferencia-berendezést a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően adják át, illetve juttatják vissza ahhoz a bírósághoz és/vagy szervhez, amelytől a bíróság a videokonferencia megszervezését kéri *(a leírás 6-8. cikke)*.

Ha az eljárás valamely résztvevője arról tájékoztatja a bíróságot, hogy nem járul hozzá a távtárgyaláshoz, vagy nem rendelkezik a bíróság által megjelölt videokonferencia-technológia használatával történő részvételhez szükséges technikai kapacitással, a bíróság hibrid távtárgyalást szervezhet, és meghívhatja az érintett személyt a tárgyaláson való személyes részvételre.

Annak értékelésekor, hogy az eljárás résztvevői képesek-e videokonferencia-technológia alkalmazásával részt venni a tárgyaláson, a következő körülmények figyelembevételre ajánlott (nem kimerítő felsorolás):

- az egyén rendelkezésére álló technikai eszközök (amennyiben ezek az információk elérhetők a bíróság számára),
- az eljárásban részt vevő kiszolgáltatott csoportok (kiskorúak, fogyatékossgal élő személyek stb.) helyzete, amely megakadályozhatja, hogy az érintett személy önállóan és/vagy teljes mértékben részt vegyen az eljárásban videokonferencia-technológia alkalmazásával *(az ajánlások 3.8-3.9. cikke)*.

A bíróság minden bírósági eljárás során biztosítja a felek hatékony ügyvédi/jogtanácsosi segítséghez való jogát, beleértve az ügyvéd/jogtanácsos és az általa képviselt résztvevő közti kommunikáció bizalmas jellegét is. Ha az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél fizikailag nem ugyanazon a helyszínen tartózkodik, a bíróság a következő intézkedéseket alkalmazhatja, illetve egyéb intézkedéseket is alkalmazhat:

- Az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél/alperes kérelmére a bíróság (a bíróság által kijelölt alkalmazott) egy külön virtuális szobába helyezheti át őket, ahol bizalmasan megvitathatják védekezési álláspontjukat és egyéb kérdéseiket (például az engedélyezett Zoom szoftver rendelkezik ezzel a funkcióval [szekciósobák]). Ezt követően visszakerülnek az általános tárgyalási környezetbe.
- Szünetet lehet bejelenteni, ilyenkor a kamerákat és a mikrofonokat kikapcsolják, és az ügyfél/alperes telefonon beszélhet az ügyvéddel/jogtanácsossal. Ha az ügyvéd/jogtanácsos és az ügyfél fizikailag ugyanazon a helyszínen tartózkodik, szünetet kérhetnek. A szünet alatt kikapcsolják a mikrofont és a videokamerát, majd a szünet után visszatérnek az általános tárgyalási környezetbe.

Ha az érintett a hatóságok által ellenőrzött helyiségben (letartóztatást fogantató intézményben, büntetés-végrehajtási intézetben stb.) tartózkodik, jogában áll szünetet kérni az eljárás során, amely alatt valamennyi tisztviselő elhagyja a helyiséget, ahol csak az érintett személy és védője marad (a mikrofont és a kamerákat is kikapcsolják) *(az ajánlások 5.13. cikke)*.

Amennyiben gyermek vesz részt a tárgyaláson, a gyermek törvényes képviselőit a büntetőeljárás törvényben előírt eljárásnak megfelelően tájékoztatják a videokonferencia-berendezés vagy más távtechnológia segítségével tartandó tárgyalásról. A törvényes képviselőnek az idézést követően meg kell jelennie az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselő, az ügyész, a bíró és a bíróság előtt, valamint be kell tartania a tárgyalást megelőző bizonyításfelvétel és a bírósági tárgyalás során a bevett eljárást (a büntetőeljárás törvény 54. cikkének (2) bekezdése).

A gyermek mindenek felett álló érdekét a büntetőeljárás törvényben meghatározott eljárással összhangban figyelembe kell venni, mint például: A gyermekkorú tanú vagy gyermekkorú sértett kihallgatásakor mindig, valamint ha fiatalkorú tanú vagy fiatalkorú sértett kihallgatása az emberi élet, az egészség, a szabadság, a szexuális önrendelkezés és sérthetlenség, valamint a gyermek és a család elleni bűncselekményekkel kapcsolatban, illetve a fiatalkorú prostitúciójából vagy prostitúcióban való részvételéből származó haszonszerzéssel kapcsolatban történik, vagy egyéb esetekben, ha az eljárás résztvevői ezt kérik, valamint az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselő, az ügyész vagy a nyomozási bíró indítványára részt kell vennie egy pszichológusnak, aki segít a fiatalkorú kihallgatásában, figyelembe véve szociális és pszichológiai érettségét, valamint a gyermekek jogainak védelmével foglalkozó állami intézmény képviselőjének, hogy egy másik helyiségből megfigyelje, hogy a kihallgatás során tiszteletben tartják-e a fiatalkorú tanú vagy a fiatalkorú sértett jogait. A gyermekek jogainak védelmével foglalkozó állami intézmény képviselője kérdéseket tehet fel a meghallgatott személynek, és kérelmet nyújthat be a meghallgatással kapcsolatban. A kiskorú tanú vagy a kiskorú sértett képviselője csak akkor jogosult részt venni a meghallgatáson, ha megállapítást nyert, hogy nem gyakorol befolyást a kiskorúra *(a büntetőeljárás törvény 186. cikkének (3) bekezdése)*.

Az eljárásban részt vevő felek kérésére vagy az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselő, az ügyész vagy a nyomozási bíró kezdeményezésére a kiskorú gyanúsított kihallgatásán részt kell vennie egy pszichológusnak, aki a kiskorú szociális és pszichológiai érettségét figyelembe véve segíti a kihallgatást, és/vagy a gyermekek jogainak védelmével foglalkozó állami intézmény képviselőjének, aki megfigyeli, hogy tiszteletben tartják-e a kiskorú gyanúsított jogait a kihallgatás során *(a büntetőeljárás törvény 188. cikkének (5) bekezdése)*.

A védő részvétele kötelező az olyan cselekményekkel kapcsolatos ügyekben folytatott nyomozásban, amelyekben kiskorút gyanúsítanak vagy vádolnak meg *(51. cikk (1) bekezdés 1. pont)*.

Tilos a kiskorú gyanúsítottakra és sértettekre vonatkozó adatok közzététele *(a büntetőeljárás törvény 177. cikkének (1) bekezdése)*.

Az előzetes bírói vizsgálat vagy a bírósági tárgyalás során audiovizuális felvételt kell készíteni a büntetőeljárás törvény 8.² cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően. Ezt a felvételt az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvhöz vagy a bírósági tárgyalás átiratához csatolják, és a jegyzőkönyv/átirat szerves részét képezi, míg az eljárási iratokat a törvénykönyv 8.¹ cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően kézbesítik *(a büntetőeljárás törvény 8.² cikkének (6) bekezdése)*.

A büntetőügyekben készített hangfelvételt a LITEKO-ba történő továbbítással vagy elektronikus adathordozón történő rögzítéssel csatolják a tárgyalás átiratához a bírósági tárgyalásokról való hangfelvételek készítésére vonatkozó, a Bírói Tanács 2014. február 14-i 13P-22-(7.1.2) sz. állásfoglalásával (a továbbiakban: állásfoglalás) jóváhagyott eljárás leírásában meghatározott eljárásnak megfelelően, és a hangfelvétel az átirat szerves részét képezi, az eljárás résztvevői a jogszabályban meghatározott eljárás szerint jogosultak hozzáférni, illetve másolatot kapni róla.

A nyilvános tárgyalás rögzített hangfelvevő eszközzel készült hangfelvételét automatizált módon továbbítják az eszközről a LITEKO-ba, kivéve, ha technikai okokból manuálisan továbbítják a hangfelvételt a bíróság helyi szerveréről a LITEKO-ba.

A nyilvános tárgyalás mobil hangfelvevő eszközzel rögzített hangfelvételét manuálisan továbbítják a LITEKO-ba.

A zárt tárgyalás hangfelvételét, valamint az ügyek archiválására vonatkozó jogszabályokban meghatározott

követelményeknek megfelelően LITEKO-ba továbbított hangfelvételt számítógépes adathordozón (CD-ROM stb.) rögzítik, amely védelmet biztosít a rajta tárolt hangfelvételek megváltoztatásával vagy megsemmisítésével szemben. Ezt az adathordozót csatolják az ügy irataihoz, és a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően kezelik *(az állásfoglalás 12-13. és 15. cikke)*.

A bíróságok előtt tárgyalta ügyekben készült hangfelvételekhez való hozzáférés a büntető- és polgári ügyek, valamint a közigazgatási és szabálysértési ügyek, illetve a közigazgatási vétségek anyagaihoz való hozzáférésre vonatkozó eljárást szabályozó jogi aktusokban megállapított eljárásnak megfelelően lehetséges *(az állásfoglalás 5-6. cikke)*.

A videokonferencia-technológiával készült hang- és videofelvételeket a Bírói Tanács által megállapított eljárásnak megfelelően tárolják *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 14. cikke)*.

Automatikus beszédet szöveggé alakító technológia használható.

A büntetőeljárás törvény *(az Előzetes bírói vizsgálat során történő fellebbezésről szóló 5. szakaszban)* lehetőséget biztosít az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselő, valamint az ügyész eljárási cselekményei és határozatai elleni fellebbezésre.

A Litván Köztársaság polgári törvénykönyvének 6.271. cikke lehetővé teszi a hatóságok vagy alkalmazottaik jogellenes cselekményei (cselekményei, mulasztásai) által okozott károk megtérítését, amelyek közvetlenül érintik az egyének jogait, szabadságait és érdekeit (az állam vagy az önkormányzati hatóságok jogi vagy egyedi aktusai, igazgatási intézkedései, fizikai cselekményei stb., kivéve a bírósági ítéleteket, végzéseket és határozatokat).

A konferenciátípust (videokonferencia vagy telekonferencia) és a konkrét videokonferencia-technológiát (központosított bírósági videokonferencia-berendezés [központosított bírósági berendezés], Zoom, Microsoft Teams, helyhez kötött vagy mobiltelefonos eszköz stb.) az ügyben eljáró bíró választja ki, szervezi és irányítja, figyelembe véve az ügy körülményeit, a bíróság rendelkezésére álló videokonferencia-technológiát és annak elérhetőségét, valamint az eljárás résztvevőinek az adott technológiához való hozzáférését.

Tekintettel arra, hogy biztosítani kell a távoli bírósági eljárásokban szolgáltatott adatok elektronikus biztonságát, az ajánlás szerint a Nemzeti Kiberbiztonsági Központ által értékelt és biztonságosnak elismert videokonferencia-technológiákat kell alkalmazni, lehetőség szerint a következőket előnyben részesítve:

- a központosított bírósági berendezéseket,
- a Zoom platformot a bíróságoknak adott felhasználási engedély alapján (bírói fiókon keresztül).

Annak biztosítása érdekében, hogy a bíróság rendelkezésére álló technikai erőforrások elosztása megfelelő legyen, és hogy a bírák egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek a bírósági rendszer által beszerzett videokonferencia-technológiához, ajánlott, hogy a bíróság fogadjon el egy beosztást, foglalmi eljárást vagy a bíróságon belüli megegyezés szerinti egyéb szervezési megoldást *(az ajánlások 3.2-3.4. cikke)*.

A videokonferencia-technológiát alkalmazó bírósági eljárásokat a büntetőeljárás törvénykönyvben meghatározott bírósági eljárási szabályok, a leírásban és más jogi aktusokban meghatározott videokonferencia-technológia használatára vonatkozó eljárás *(büntetőügyekre vonatkozó leírás 5. cikke)*, a leírás II. fejezete (videokonferencia megszervezése és lebonyolítása) és az ajánlások 3-5. cikkében meghatározott eljárás szerint kell megszervezni.

A videokonferencia-technológia használata a büntetőeljárások és a bírósági eljárások résztvevőinek megjelenése során a bíróság saját kezdeményezésére vagy a résztvevő kérelmére is megszervezhető, amely kérelmet írásban vagy a tárgyaláson szóban lehet benyújtani a bírósághoz. A kérelmet tanúk, szakértők, szakemberek, tolmácsok és az eljárásban részt vevő más személyek terjesztik elő annak érdekében, hogy videokonferencia-technológia használatával vehessenek részt a tárgyaláson *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 6. cikke)*.

Arról a kérdéssel, hogy a tárgyalást videokonferencia útján folytatják-e le, az ügyben eljáró bíróság indokolt végzéssel határoz. A végzés kibocsátása előtt az ügyben eljáró bíróság felveszi a kapcsolatot a videokonferencia megszervezésének lehetőségével kapcsolatban a videokonferencia eljárás során történő szervezése iránti kérelemben címzett testület által (bírói tanács, ügyészség, litván büntetés-végrehajtási szervezet) kijelölt személlyel, aki felelős a videokonferencia-berendezés használatáért és karbantartásáért, valamint a videokonferenciák

megszervezéséért, és megállapodnak a videokonferencia helyszínéről, dátumáról és időpontjáról. A bírósági eljárás során videokonferencia szervezése iránti kérelemmel megkeresett hatóság (bíróság, ügyészség, a büntetés-végrehajtási szervezetnek alárendelt szerv) által kijelölt, a videokonferencia-berendezések használatáért, karbantartásáért és a videokonferenciák szervezéséért felelős személyek listáját, valamint e személyek elérhetőségét (intézmény, telefonszám, e-mail-cím) a Bíróságok Nemzeti Igazgatási Hivatala teszi közzé a bírósági rendszer intranetes oldalán. A kijelölt személy vagy elérhetőségének megváltozása esetén a Bíróságok Nemzeti Igazgatási Hivatala tájékoztatást kap, és frissíti a jegyzéket *(a leírás 6. cikke)*.

Automatikus beszédet szöveggé alakító technológia használható a tárgyaláson.

A büntetőeljárás törvény előírja a tárgyaláson jelen lévő személyek azonosítását:

az eljárás azon résztvevője, aki videokonferencia-technológiával vesz részt a tárgyaláson, azonosítja magát, és személyazonosító okmányát olyan módon mutatja be, hogy azt a bíróság a bírósághoz benyújtott, a jogszabályban meghatározott eljárásnak megfelelően hitelesített másolattal és/vagy az ügyiratban szereplő, a személy azonosítására alkalmas dokumentumokkal összevetesse;

a bíróság biztosítja, hogy a tárgyalás során az eljárás résztvevőjének személyi azonosító számát és a személyazonosító okmánya egyéb adatait ne fedjék fel az eljárás többi résztvevője vagy harmadik felek előtt, kivéve azokat az eseteket, amikor az eljárás többi résztvevője tudomást szerezhet ezekről az adatokról az ügyiratból, amelyhez a büntetőeljárás törvénykönyvben meghatározott eljárásnak megfelelően hozzáférhet.

Amennyiben valamely személy videokonferencia-technológiával vesz részt a tárgyaláson, és a büntetőügyben eljáró bíróságnak megalapozott kétsége van a személy személyazonosságát illetően, és e kétségek nem oszthatók el, a bíróság elnapolja a tárgyalást, és a tárgyalást a bíróság által idézettek személyes jelenlétével tartja meg *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 12-13. cikke)*.

A videokonferencia útján kihallgatott személy személyazonossága az ügyben eljáró bíróság határozata alapján más módon is megállapítható *(a leírás 13. cikke)*.

A bírónak, az ügyésznek és az előzetes bírói vizsgálatot lefolytató tisztviselőnek tájékoztatnia kell az eljárás résztvevőit eljárási jogaikról, és biztosítania kell e jogok gyakorlására való képességüket *(a büntetőeljárás törvény 45. cikke)*.

A videokonferencia-technológiát alkalmazó bírósági eljárásokat a büntetőeljárás törvénykönyvben meghatározott bírósági eljárási szabályok, a leírásban és más jogi aktusokban meghatározott videokonferencia-technológia használatára vonatkozó eljárás szerint kell megszervezni *(a büntetőügyekre vonatkozó leírás 5. cikke)*.

A gyanúsított (a büntetőeljárás törvény 21. cikkének (4) bekezdése), a vádlott (a büntetőeljárás törvény 22. cikkének (3) bekezdése) és a sértett (a büntetőeljárás törvény 28. cikke), valamint az eljárás egyéb résztvevőinek jogait a büntetőeljárás törvény határozza meg.

Az eljárás résztvevői (gyanúsított, vádlott, sértett stb.) számára biztosított a tolmács szolgáltatásaihoz való hozzáférés joga *(a büntetőeljárás törvény 8. cikke)*.

A bűncselekmény elkövetésével gyanúsított vagy vádolt személynek joga van ahhoz, hogy haladéktalanul, egy általa teljes mértékben megértett nyelven tájékoztatást kapjon az ellene felhozott vád jellegéről és indokáról, megfelelő idővel és eszközökkel rendelkezzen védekezésének előkészítéséhez, a tanúk kihallgatásához vagy kihallgatásának kérelmezéséhez, valamint hogy térítésmentesen tolmácsot vegyen igénybe, ha nem ért vagy beszél litvánul *(a büntetőeljárás törvény 45. cikkének (7) bekezdése)*.

Szükség esetén a megkereső bíróság és a megkeresett hatóság koordinálja a meghallgatandó személy védelmét szolgáló intézkedéseket, illetve biztosítja, hogy a meghallgatandó személyt szükség esetén tolmács segítse *(a leírás 12. cikke)*.

A Nemzeti Kiberbiztonsági Központ által értékelt és biztonságosnak elismert, tanúsított és engedélyezett videokonferencia-technológiákat kell használni, amennyiben lehetséges, előnyben részesítve a következőket:

- a központosított bírósági berendezéseket,

- a Zoom platformot.

4. A polgári és kereskedelmi ügyekre vonatkozó eljárási díjak

Az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendelet

Az európai fizetési meghagyás kibocsátására irányuló eljárásokban a Litván Köztársaság polgári perrendtartása 434. cikkének (1)–(3) bekezdésében foglalt, a bélyegilleték kiszámítására és megfizetésére vonatkozó szabályok alkalmazandók *(a polgári eljárásokat szabályozó uniós és nemzetközi jogszabályok végrehajtásáról szóló, 2008. november 13-i X-1809. sz. litván törvény [a továbbiakban: a törvény] 21. cikke)*.

A kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendelet

A kis értékű európai követelésekre a Litván Köztársaság polgári perrendtartása 80. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott összegű bélyegilleték vonatkozik *(a törvény 27. cikke)*.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló 655/2014/EU rendelet

Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés iránti kérelemre, valamint a 655/2014/EU rendelet 4. fejezetében említett jogorvoslatokra az adott esettől függően az ideiglenes intézkedés iránti kérelmek vagy az ideiglenes intézkedést elrendelő végzések elleni egyedi fellebbezések tekintetében fizetendő bélyegilletékek megegyező bélyegilletéket kell fizetni *(a törvény 31.¹⁹ cikke)*.

A nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló 805/2004/EK rendelet

Az európai végrehajtható okirat kijavítása vagy visszavonása iránti kérelmek mentesülnek a bélyegilleték alól *(a törvény 16. cikkének (3) bekezdése)*.

Az adósnak a 805/2004/EK rendelet 21. cikkében említett, végrehajtás megtagadása iránti kérelme mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 17. cikkének (2) bekezdése)*.

Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU rendelet

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendelet

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

A polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről szóló 606/2013/EU rendelet

A védelmi intézkedés 606/2013/EU rendelet 13. cikke szerinti elismerésének vagy végrehajtásának megtagadása iránti kérelmeket Litvánia fellebbviteli bírósága vizsgálja. E kérelmeket a törvény 4. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával vizsgálják meg *(a törvény 31.¹⁶ cikkének (21) bekezdése)*.

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló *4/2009/EK rendelet*

Az eredetileg eljáró bíróság tartásról szóló határozata végrehajtásának teljes vagy részleges megtagadása iránti kérelmeket a rendelet 21. cikkének (2) bekezdésében említetteknek megfelelően Litvánia fellebbviteli bírósága bírálja el. E kérelmeket a törvény 4. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával vizsgálják meg *(a törvény 31.³ cikkének (1) bekezdése)*.

A 4/2009/EK rendelet 27. cikkének (1) bekezdése alapján a végrehajthatóság megállapítása iránti kérelmeket, valamint a 4/2009/EK rendelet 32. cikkének (2) bekezdése alapján az ilyen kérelmek tárgyában hozott határozatok elleni fellebbezéseket Litvánia fellebbviteli bírósága vizsgálja meg. E kérelmeket és fellebbezéseket a törvény 4. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával vizsgálják meg *(a törvény 31.⁴ cikkének (1) bekezdése)*.

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

A házassági vagyoni jogi rendszerekkel kapcsolatos ügyekben a joghatóság, az alkalmazandó jog, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló *(EU) 2016/1103 rendelet*

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

A házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló *(EU) 2019/1111 rendelet*

Litvánia fellebbviteli bírósága megvizsgálja az (EU) 2019/1111 rendelet 30. cikkének (3) bekezdésében említett, arra irányuló határozat iránti kérelmeket, hogy az elismerés megtagadása az (EU) 2019/1111 rendelet 38. és 39. cikke alapján nem megalapozott, az (EU) 2019/1111 rendelet 40. cikkének (1) bekezdésében említett, az elismerés megtagadása iránti kérelmeket, valamint az (EU) 2019/1111 rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében említett, a végrehajtás megtagadása iránti kérelmeket, amennyiben azok az (EU) 2019/1111 rendelet 39. cikkének rendelkezéseiben vagy az (EU) 2019/1111 rendeletben meghatározott egyéb indokokon alapulnak. E kérelmeket a törvény 4. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések értelemszerű alkalmazásával vizsgálják meg *(a törvény 9. cikkének (2)–(3) bekezdése)*.

Az (EU) 2019/1111 rendelet 12. és 13. cikkében, valamint az 1996. október 19-i Hágai Egyezmény 8. és 9. cikkében említett, a joghatóság külföldi bíróságnak való átadása iránti kérelmeket, valamint a joghatóság külföldi bíróságtól való átvételére irányuló kérelmeket Litvánia fellebbviteli bírósága vizsgálja meg. Az ilyen kérelmeket a Litván Köztársaság polgári perrendtartásának XXXIX. fejezetében meghatározott eljárással összhangban vizsgálják meg, amennyiben az (EU) 2019/1111 rendelet, az 1996. október 19-i Hágai Egyezmény és e törvény másként nem rendelkezik. Az ilyen kérelmek mentesülnek a bélyegilleték alól *(a törvény 12.² cikkének (1) és (2) bekezdése)*.

A külföldi bíróság (választottbíróság) határozatának elismerése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a polgári perrendtartás 811. cikkének (4) bekezdése)*.

Az Európai Unió valamely tagállamának bírósága által hozott ítélet végrehajtásának engedélyezése iránti kérelem mentesül a bélyegilleték alól *(a törvény 4. cikkének (4) bekezdése)*.

Másolatok (kivonatok) kibocsátása a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a

határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelettel összhangban

A polgári perrendtartás 81. cikkével összhangban az ügyiratok másolataiért (beleértve az elektronikus aktát is) fizetendő díjak összegét és a díjfizetési eljárást a Litván Köztársaság kormányának A tárgyalást megelőző nyomozást lefolytató intézményekben, ügyészségeken és bíróságokon a büntetőügyek anyagai és dokumentumai másolataiért, valamint a közigazgatási és polgári ügyek, illetve bírósági dokumentumaik másolataiért fizetendő díjak megállapítására és megfizetésére vonatkozó eljárás leírásának a jóváhagyásáról szóló, 2004. november 3-i 1368. sz. állásfoglalása határozza meg.

Az európai öröklési bizonyítványnak a 650/2012/EU rendelet szerinti kiállításáért, javításáért, módosításáért vagy törléséért, valamint az igazoló dokumentumok elkészítéséért a közjegyző részére a Litván Köztársaság kormányának 2023. június 28-i 498. sz. határozatával jóváhagyott, a közjegyzői okiratok szerkesztéséért, az ügyletek tervezeteinek előkészítéséért, a tanácsadási és technikai szolgáltatásokért fizetendő közjegyzői díjakról (összegekről), valamint az e díjak alóli mentességéről szóló jegyzék 16. és 30.6–30.7. cikke szerinti díjazást kell fizetni.

Tanúsítványok kiállítása az 1215/2012/EU rendelet alapján

A rendelet 53. cikke szerinti tanúsítványt az a bíróság állítja ki, amely az érintett személy kérelmére meghozta a határozatot. Az ilyen tanúsítványt az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány kiállítása iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően és az ítélet jogerőre emelkedése után.

A rendelet 60. cikke szerinti tanúsítványokat az alábbiak állítják ki kérelemre:

1. A közokiratot kiállító közjegyző. Ezért közjegyzői díj fizetendő.
2. Az a bíróság, amely az egyezségi megállapodást jóváhagyó határozatot hozta. Az ilyen tanúsítványt az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány kiállítása iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően.

Tanúsítványok kiállítása a 606/2013/EU rendelet alapján

A rendelet 5. és 14. cikke alapján kiállított tanúsítványokat az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány kiállítása iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően.

Tanúsítványok kiállítása az (EU) 2016/1103 rendelet alapján

A rendelet 45. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján kiállított tanúsítványokat az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően.

Tanúsítványok kiállítása az (EU) 2016/1104 rendelet alapján

A rendelet 45. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján kiállított tanúsítványokat az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően.

Tanúsítványok kiállítása az (EU) 2019/1111 rendelet alapján

A rendelet szerinti tanúsítványt az általános eljárás keretében, postai úton vagy a litván bírósági információs rendszeren, a LITEKO-n keresztül kérelmezik. A tanúsítvány kiállítása iránti kérelemre nem vonatkozik bélyegilleték. Ez nem új jogvita, ezért a tanúsítványt az eljárás végén állítják ki, az ügy érdemi vizsgálatát követően.

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló (EU) 2015/848 rendelet

A Litván Köztársaság jogi személyek fizetéseképtelenségéről szóló törvénye (41. cikk) és a Litván Köztársaság természetes személyek csődjéről szóló törvénye (23. cikk) szerinti hitelezői követelések benyújtása adómentes.

A hitelezők követeléseit rendkívüli jogorvoslattal jóváhagyó vagy elutasító bírósági végzéssel szemben a törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően lehet fellebbezni (a polgári perrendtartás 80. cikkének (2) bekezdése értelmében a fellebbezés illetékköteles).

A természetes vagy jogi személyek, illetve képviselőik és a központi hatóságok közötti kommunikáció mentességet élvez a 4/2009/EK rendelet értelmében (kivéve az ingyenes jogi segítségnyújtás költségeinek megtérítését a Litván Köztársaság állam által biztosított költségmentességről szóló törvényében meghatározott eljárással összhangban).

A központi hatóságokkal folytatott kommunikáció (kérelmek benyújtása stb.) az (EU) 2019/1111 rendelet értelmében mentességet élvez.

Kommunikáció (kérelmek benyújtása) az illetékes hatóságokkal a 2003/8/EK irányelv IV. fejezetével összhangban

A kérelmeknek az illetékes hatósághoz (az Állami Költségmentességi Szolgálat) történő benyújtásáért nem kell díjat fizetni, de szükség lehet a tolmácsolás, a költségmentesség iránti kérelem és a költségmentességhez való jogot igazoló dokumentumok stb. egyidejű költségeinek visszatérítésére a Litván Köztársaság állam által biztosított költségmentességről szóló törvényében meghatározott eljárásnak megfelelően.

5. Elektronikus fizetési módok

Az európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásának részeként Litvánia 2016. január 1-jétől átkerült az egységes eurófizetési térségbe (SEPA) az átutalások és beszedések tekintetében.

A bélyegilleték, a bíróság által kiszabott bírságok, a másodlagos jogi segítségnyújtás költségei és az államnak megítélt eljárási költségek:

1. Fizethetők banki átutalással a Pénzügyminisztérium alá tartozó Állami Adófelügyelőség különböző bankoknál vezetett költségvetési bevételi számláira. Az Állami Adófelügyelőség számlaszámait [ITT](#) találhatók.
2. Fizethetők online az e.teismas.lt oldalon. Meg kell jegyezni, hogy ha az eljárási iratokat és azok mellékleteit kizárólag elektronikus úton nyújtják be a bírósághoz, és ha a felperes csak ilyen módon kérte az eljárási iratok átvételét, a szóban forgó eljárási iratért fizetendő bélyegilleték összegének 75%-át kell megfizetni.

Amikor a magánszemélyek banki átutalással fizetnek a Pénzügyminisztérium alá tartozó Állami Adófelügyelőség költségvetési bevételi számláira, számukra kényelmes és hozzáférhető fizetési módot választhatnak.

A fizetési módok rendelkezésre állását az az ösztönző is népszerűsíti, hogy az eljárási iratok és mellékleteik kizárólag elektronikus úton történő benyújtása esetén az adott eljárási irat után fizetendő bélyegilleték összegének 75%-át kell megfizetni, ezzel csökkentve a készpénzes fizetés használatát.

6. Értesítés a decentralizált informatikai rendszer korai használatáról

Nincs terv arra, hogy az (EU) 2023/2844 rendeletben meghatározott határidők előtt megkezdjék a decentralizált informatikai rendszer használatát.

7. Értesítés a videokonferencia polgári és kereskedelmi ügyekben történő korai használatáról

Nincs terv az (EU) 2023/2844 rendelet 5. cikkének 2025. május 1. előtti alkalmazására.

8. *Értesítés a videokonferencia bűnügyekben történő korai használatáról*

Nincs terv az (EU) 2023/2844 rendelet 6. cikkének 2025. május 1. előtti alkalmazására.

■ Last update: 17/04/2026

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.